

**БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ
НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ**

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ НЕПЕРЕРВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ
ОСВІТИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

**Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти**

«26» листопада 2024 року протокол № 8

Введено в дію наказом директорки

**Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти**

від 27 листопада 2024 року № 01-01/37А-О.Д.

Директорка

Вікторія СИДОРЕНКО

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Моніторинг та педагогічний контроль в системі освіти»

Шифр за ОП	<u>ВК 4</u>
Галузь знань	<u>01 Освіта / Педагогіка</u>
Спеціальність	<u>011 Освітні, педагогічні науки</u>
Освітня програма	<u>Педагогіка вищої школи</u>
Рівень вищої освіти	<u>Другий (магістерський)</u>
Рік навчання	<u>II, семестр 3</u>
Вид дисципліни	<u>професійна підготовка, вибіркова</u>
Форма навчання	<u>заочна</u>

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

**на засіданні кафедри педагогіки,
психології та менеджменту**

**Білоцерківського інституту неперервної
професійної освіти**

(протокол № 12 від «05» листопада 2024 р.)

завідувач кафедри

Юлія ГЕРАСИМЕНКО

Біла Церква 2024

1. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по-батькові:	Кулішов Володимир Сергійович
Науковий ступінь (спеціальність):	Кандидат педагогічних наук за спеціальністю «Теорія та методика навчання технологій»
Вчене звання (спеціальність):	доцент
Посада:	Доцент кафедри педагогіки, психології та менеджменту Білоцерківського інституту неперервної професійної освіти
ORCID:	https://orcid.org/0000-0003-3262-796X
Профіль:	https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&pli=1&user=96KnWRUAAAAJ
e-mail:	kulishov_04@ukr.net
Контактний телефон:	+38-099-048-01-02

2. Інформація про курс навчальної дисципліни

Кредити ЕКТС:	4
Лекції:	8
Лабораторні заняття:	—
Практичні заняття:	10
Самостійна робота :	102
Курсова робота:	—
Вид контролю:	залік
Мова викладання:	українська
Форма викладання:	дистанційна (з використанням ліцензійного сервісу Microsoft Teams платформи Office 365)

3. Інформація про доступність в мережі

Профіль навчальної дисципліни	Вебресурс навчальної дисципліни в е-ресурсі навчальної групи на ліцензійному сервісі Microsoft Teams
-------------------------------	--

	платформи Office 365
Репозитарій навчальної дисципліни	Доступ надається в індивідуальному порядку
Консультації	Онлайн-консультації за попередньою домовленістю: (Viber: +38-099-048-01-02) в робочі дні з 9.00 до 17.00

4. Перелік компетентностей та результатів навчання, що забезпечує навчальна дисципліна

Компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК4. Здатність здійснювати експертизу та надавати консультації з питань освітньої політики та інновацій в освіті.

СК7. Критичне осмислення проблем у сфері освіти, педагогіки й на межі галузей знань.

СК9. Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у освітній та дослідницькій діяльності.

Програмні результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна:

РН5. Організовувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.

РН9. Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність.

РН10. Приймати ефективні, відповідальні рішення з питань управління в сфері освіти/педагогіки, зокрема у нових або незнайомих середовищах, за наявності багатьох критеріїв та неповної або обмеженої інформації.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні **знати:**

- загальні питання моніторингу освітньої діяльності;
- предмет, завдання, основні категорії педагогічного контролю;
- проблеми і методи їх досліджень;
- класифікацію, форми і методи побудови тестових завдань;

- сутність європейської кредитно-трансферної системи (ECTS);
- діагностику вихованості студентів;
- закони, закономірності і принципи процесу навчання;
- основні види і методи контролю за процесом і результатами навчання;
- сутність рейтингової системи оцінювання тощо.

вміти:

- класифікувати та використовувати різні системи діагностичних процедур; створювати моніторингову систему в закладі освіти;
- володіти методами і формами побудови тестових завдань;
- проводити комп'ютерне тестування та обробляти його результати;
- користуватися шкалою оцінювання ECTS; будувати рейтинг студентів;
- застосовувати різні форми контролю знань студентів вищих навчальних закладів;
- здійснювати педагогічне стимулювання самостійної роботи студентів;
- використовувати нові технології та активні методи навчання;
- аналізувати причини неуспішності студентів у навчанні та визначати дидактичні засоби боротьби з невдачами тощо.

5. Методи навчання

Навчання не залежно від форми викладання (очна чи дистанційна) передбачає використання словесних (лекція, розповідь, пояснення, бесіда), наочних (ілюстрація, демонстрація, спостереження) та практичних (практична робота, тренувальні і творчі вправи) методів навчання.

Під час лекційних занять використовуються презентації, які поєднують словесні та наочні методи навчання, що дає можливість здобувачам вищої освіти акумулювати знання.

Під час практичних занять застосовуються словесні та практичні методи навчання, які спрямовані на формування у здобувачів вищої освіти здібностей пізнання, а саме: дискусії, індивідуальна та командна форма роботи, кейси.

Самостійна робота базується на наочних та практичних методах навчання і направлена на самостійне оволодіння здобувачами вищої освіти знаннями за темами навчальної дисципліни.

6. Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Моніторинг та педагогічний контроль в системі освіти» є формування у здобувачів освіти уявлень про сучасний

стан педагогічного контролю в системі вищої освіти: розвиток педагогічного мислення, здатності до аналізу педагогічних явищ; пізнавальні - вивчення теоретичних основ педагогічного контролю; практичні - формування готовності до використання педагогічних умінь та навичок у своїй практичній діяльності; формування цілісного уявлення з питань оцінювання, вимірювання, моніторингу як важливих складових системи освіти, що сприяють оптимізації освітнього процесу в контексті навчання і викладання, вдосконаленню освітніх програм, забезпечують достовірною інформацією про розвиток освітньої системи на шляху забезпечення якості.

Завдання вивчення навчальної дисципліни є формуванням у здобувачів вищої освіти компетентностей зазначених в пункті 4 цього силабусу.

7. Міждисциплінарні зв'язки

Перелік дисциплін, вивчення яких має передувати навчальній дисципліні (пререквізити): Соціологія освіти, Дидактика вищої школи

Перелік дисциплін, які мають вивчатися одночасно або безпосередньо після вивчення навчальної дисципліни (кореквізити): Інноваційні методи, технології та моніторинг якості електронного навчання, Управління якістю освіти

8. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Моніторинг якості освіти як проблема наукового дослідження

Тема 1. Моніторинг в освіті. Становлення моніторингових досліджень. Загальні питання моніторингу освітньої діяльності. Мета. Задачі. Класифікації.

Зв'язок навчальної дисципліни з курсами психології, педагогіки й методики навчання. Мета вивчення дисципліни «Моніторинг та педагогічний контроль в системі освіти». Поняття якості освіти.

Моніторинг в освіті. Поняття, мета, задачі та класифікація моніторингу освітньої діяльності.

Становлення моніторингових досліджень: перші моніторингові дослідження, етапи становлення й розвитку. Понятійний апарат освітнього моніторингу та його задачі. Структура, принципи побудови освітнього моніторингу. Педагогічне прогнозування.

Моніторинг як багаторівнева система діагностичних процедур. Педагогічний моніторинг як форма організації збору, зберігання, обробки і

розповсюдження інформації про діяльність педагогічної системи. Основні напрями освітнього моніторингу. Функції педагогічного моніторингу. Класифікації освітнього моніторингу. Види моніторингу.

Тема 2. Етапи моніторингових досліджень. Створення моніторингової системи.

Поетапне проведення моніторингу. Визначення та характеристики етапів. Аналіз результатів. Напрями застосування результатів моніторингу. Основні підходи до визначення понять рейтинг, моніторинг, портфоліо.

Створення моніторингової системи. Моніторинг як цілісний управлінський інструмент. Складові управлінського моніторингу. Характер моніторингу: констатувальний, порівняльний, діагностичний, прогностичний, пролонгований. Рейтингова система оцінювання. Підходи до трактування цього поняття. Порівняння традиційної й рейтингової оцінок у навчальному процесі. Типи рейтингу. Зміна шкали оцінювання. Інтегральна оцінка. Європейська кредитно-трансферна система накопичення – ECTS.

Моніторинг і профорієнтаційна робота в закладах освіти. Визначення показників ефективності. Стабільність інструменту моніторингу. Показники, що характеризують результати моніторингу.

Змістовий модуль 2. Теорія і практика оцінювання рівня навчальних досягнень (педагогічний контроль).

Тема 3. Сучасні підходи до практики оцінювання (педагогічний контроль в освітньому процесі). Зміст, форми, методи і види контролю якості освіти. Автентичне оцінювання: основні види та методи оцінювання.

Контроль у системі навчання, вимоги до нього й засоби контролю. Загальні критерії оцінювання (уміння, навички, знання). Рівні навчальних досягнень здобувачів освіти. Принципи контролювання успішності (об'єктивність, систематичність, гласність). Види й функції контролю. Види оцінювання навчальних досягнень студентів (тематичне, підсумкове). Методи контролю знань студентів. Значення, функції (освітня, виховна, розвиваюча, діагностична, стимулююча, оцінювальна, прогностична) та об'єкт контролю. Співвідношення між поняттями "контроль" і "діагностика". Поняття результатів навчання. Характеристика ступеня засвоєння змісту навчання та певних якостей студента, що формуються в нього у процесі навчання.

Види контролю: попередній, поточний, періодичний, тематичний, підсумковий. Новітні методи контролю знань студентів. Критерії та норми знань студентів: обсяг знань, міцність знань, оперативність знань, гнучкість знань, системність знань, якість знань.

Автентичне оцінювання: основні види та методи оцінювання. Проблема оцінки знань студентів. Аналіз причин неуспішності студентів та дидактичні засоби боротьби з невдачами у навчанні.

Тема 4. Планування оцінювання: оцінювання для навчання. Психолого-педагогічні аспекти тестування. Основні положення сучасної теорії конструювання тестів.

Вплив умов проведення тестування. Проблема впливу тривожності на результати тесту - емоційність і заклопотаність. Тести досягнень і тести здібностей.

Галузь педагогічного контролю навчальних досягнень студентів за допомогою тестових технологій, починаючи від процесу розробки тесту й закінчуючи видачею результатів тестування. Педагогічний тест. Тестове завдання. Передтестове завдання. Педагогічне тестування. Вхідне тестування. Інтерпретація результатів тестування (нормативно-орієнтованого й критеріально-орієнтованого). Особливості тестування як сучасного засобу оцінювання результатів навчання. Основні етапи створення тестових завдань. Класифікація тестів. За процедурою створення, спрямованістю, характером дій, провідною орієнтацією, ступенем однорідності завдань, залежно від цілей використання. Критеріально-орієнтовані й нормативно-орієнтовані тести. Типи й форми тестових завдань: «відкриті» і «закриті». Вимоги до їх конструювання. Структура тестового завдання. Принципи підбору відповідей (суперечливість, протилежність, однорідність, кумуляція, сполучення, градування, подвоєне протиставлення). Принципи відбору змісту тестових завдань (значимість, наукова вірогідність, відповідність змісту тесту рівню сучасного стану науки, репрезентативність, варіативність, системність, комплексність і збалансованість змісту тесту, взаємозв'язок змісту й форми).

Основні положення сучасної теорії конструювання тестів. Комп'ютерне тестування й обробка результатів.

9. Структура курсу та форма контролю знань

№	НАЗВА МОДУЛЯ/ТЕМИ	КІЛЬКІСТЬ ГОДИН			
		ЛК	ПР	СРС	УСЬОГО
1	2	3	4	5	6

1	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ ОСВІТИ ЯК ПРОБЛЕМА НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ	4	4	40	48
1.1	Тема 1. Моніторинг в освіті. Становлення моніторингових досліджень. Загальні питання моніторингу освітньої діяльності. Мета. Задачі. Класифікації.	2	2	20	22
1.2	Тема 2. Етапи моніторингових досліджень. Створення моніторингової системи.	2	2	18	20
1.3	Підсумковий модульний контроль 1	-	-	2	2
2	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2 ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ (ПЕДАГОГІЧНИЙ КОНТРОЛЬ)	4	6	62	72
2.1	Тема 3. Сучасні підходи до практики оцінювання (педагогічний контроль в освітньому процесі). Зміст, форми, методи і види контролю якості освіти. Автентичне оцінювання: основні види та методи оцінювання.	2	2	20	24
2.2	Тема 4. Планування оцінювання: оцінювання для навчання. Психолого-педагогічні аспекти тестування. Основні положення сучасної теорії конструювання тестів. Комп'ютерне тестування й обробка результатів	2	4	20	26
2.3	ІНДЗ	-	-	20	20
2.4	Підсумковий модульний контроль 2	-	-	2	2
	РАЗОМ:	8	10	102	120

10. Політика курсу навчальної дисципліни

Політика щодо відвідування. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. За відвідування 1 лекції нараховується 3 бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись дистанційно за умови погодження із викладачем. У цьому випадку за відвідування лекційних та практичних занять бали нараховуються за результатами тестування за темою лекції / практичного заняття.

Політика щодо діяльності на заняттях. Під час практичних занять створюється творчий простір для формування практичних умінь і навичок роботи у соціумі, зокрема у колективі. На заняттях обов'язковим є дотримання правил роботи у групі, шанобливе ставлення до поглядів колег, налаштованість на дружню співпрацю та взаємодопомогу, роботу у команді. На заняттях вітаються прояви творчості, креативності та індивідуальний підхід. При оцінюванні враховується активність роботи на заняттях, теоретична підготовка, виконання практичних завдань та завдань для самостійної роботи. Всі види робіт доцільно виконувати в оговорений викладачем термін.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (практичне заняття – 2 бали; самостійна робота – 3 бали). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (хвороба, міжнародне стажування, тощо).

Політика щодо академічної доброчесності. Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 25 %. Списування під час підсумкового контролю та екзамену заборонене (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування. За плагіат та некоректну поведінку (у тому числі запізнення) знімаються штрафні бали. За плагіат – 25 балів; некоректну поведінку від 0,2 балів до 5 балів включно.

11. Система оцінювання навчальних досягнень

Навчальна дисципліна оцінюється за 100-бальною шкалою за видами навчальної діяльності.

ВИДИ РОБІТ	МАКСИМАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ
Відвідування лекцій	12
Участь у практичних заняттях	25
Самостійна робота	15
ІНДЗ	20
Тестування за змістовими модулями 1 та 2	16
Залік	12
Підсумкове оцінювання	Сума балів за усіма видами робіт

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
--	-----------------------	-------------------------------

90 - 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

Опорний конспект лекцій; наочний супровід матеріалу лекцій у вигляді презентацій.

Електронний навчальний курс, що містить теоретичні та презентаційні матеріали, рекомендації до виконання практичних робіт та самостійної роботи за навчальною дисципліною «Моніторинг та педагогічний контроль в системі освіти» (електронне видання, що знаходиться в репозитарії навчальної дисципліни).

Цифрова бібліотека.

13. Список літератури

ОСНОВНА:

1. Дольнікова Л.В., Мукан Н.В. Професійна педагогіка: Навчальний посібник. Львів : Львівська Політехніка, 2021. 324 с.
2. Кулішов В.С. Дидактика вищої школи: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2022. 142 с.
3. Моніторинг та оцінювання якості освіти: навчально-методичний посібник до курсу / авт.-упоряд. І.В.Єгорова. Івано-Франківськ, 2021. 141 с.
4. Моніторинг якості освіти: конспекти лекцій [для студентів денної та заочної форм навчання ОС «Магістр» спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» (спеціалізація «Управління закладами освіти»)] / Укладач М.В. Швардак. Мукачево: МДУ, 2020. 108 с.
5. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник / О.І. Федоренко, В.О. Тюріна, С.П. Гіренко, С.М. Бойко, М.О. Котелюх, П.Д. Червоний, О.В. Медведєва; за заг. ред. О.І. Федоренко. Харків : ФОП Бровін О.В., 2020. 240 с.

6. Педагогіка вищої школи : Підручник для здобувачів другого рівня вищої освіти педагогічних університетів / С.Г. Немченко, В.В. Крижко, І.Ф. Шумілова, О.М. Старокожко, О.Б. Голік. Бердянськ : БДПУ, 2020. 517 с.

7. Ручкіна М.М. Навчальний посібник з дисципліни «Основи педагогічних вимірювань та моніторинг якості освіти» для здобувачів освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 014 Середня освіта (Мова і література (турецька, китайська, корейська, англійська)). Одеса, 2023. 161 с.

ДОПОМІЖНА:

1. Анненкова І. П., Кузнєцова Н. В., Раскола Л. А. Основи педагогічних вимірювань : навч.-метод. посіб. Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2021. 210 с.

2. Вітвицька С. С. Педагогічний контроль в освіті. Робочий зошит: методичні рекомендації. Житомир. Вид-во: ФОП Левковець Н. М., 2020. 28 с.

3. Моніторинг якості освіти: конспекти лекцій [для студентів денної та заочної форм навчання ОС «Магістр» спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки» (спеціалізація «Управління закладами освіти»)] / Укладач М.В. Швардак. Мукачєво: МДУ, 2020. 108 с.

4. Педагогіка вищої школи : навчальний посібник / О.І. Федоренко, В.О. Тюріна, С.П. Гіренко, С.М. Бойко, М.О. Котелюх, П.Д. Червоний, О.В. Медведєва; за заг. ред. О.І. Федоренко. Харків : ФОП Бровін О.В., 2020. 240 с.

5. Положення про вищий державний навчальний заклад. *Освіта України: Нормативно-правові документи*. К.: Міленіум, 2001.

6. Сікорський П.І. Нова педагогіка: Особистісно-розвивальні аспекти: Навчальний посібник. Львів : Львівська Політехніка, 2021. 540 с.

7. Шевчук С.С.: Система педагогічного контролю та оцінювання як фактор забезпечення якості професійної освіти: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПНУ, 2023. 85 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ:

1. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://dnpb.gov.ua>

2. Закон України «Про вищу освіту»: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

3. Закон України «Про освіту»: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>

4. Міністерство освіти і науки України: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. Режим доступу: www.mon.gov.ua

5. Навчально-інформаційний портал БІНПО: офіційний сайт: [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://binpo.com.ua>